

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) උපකාරක සම්මන්ත්‍රණ මාලාව -2013

පුනරීක්ෂණ ප්‍රශ්න පත්‍ර

(10) සංයුක්ත ගණිතය -1

සකස්කිරීම - අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය මෙහෙයවීමෙන්

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විතය

A කොටස (ප්‍රශ්න 10 කින් සමන්විතය. සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය)

B කොටස (ප්‍රශ්න 7 කින් සමන්විතය. ප්‍රශ්න 5 කට පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය) කාලය පැය තුනයි.

A කොටස

- 1) $y = |x + 1|$ සහ $y = |2x + 1|$ යන ප්‍රස්ථාර එකම රූපයේ දළ සටහන් කරන්න. ප්‍රස්ථාරය ඇසුරෙන් $|x + 1| < |2x + 1|$ අසමානතාවය සපුරාලනු ලබන x හි අගය පරාසය සොයන්න.
- 2) ECCENTRICITY යන අකුරු සියල්ල එකවර ගත් විට
 - i) අකුරු පටිපාටියේ කිසිම සීමා කිරීමක් නොමැති විට
 - ii) N අක්ෂරය ළඟම ඊට පසුව T අක්ෂරයක් පවතින පරිදි සෑදිය හැකි සංකරන ගණන සොයන්න.
- 3) $(1 + x)^{2012}(1 - x + x^2)$ ප්‍රසාරණයේ x^{2013} හි සංගුණකය සොයන්න.
- 4) i) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x-x^2}-1}{x}$ ii) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1+x-3x^2}{x^2-4x+8}$ අගයන්න
- 5) ${}^{(1/x+1)}_3 y = 4$ යන්න x විෂයෙහි අවකලනය කරන්න
- 6) $\int_{-2}^2 |x + 1| dx$ අගය සොයන්න
- 7) $3x + 4y + 5 = 0$ හා $12x - 5y - 3 = 0$ යන සරල රේඛා දෙක අතර මූල ලක්ෂ්‍යය ඇතුළත් කෝණ සමච්ඡේදකයේ සමීකරණය සොයන්න.
- 8) $A(4, 0)$ හා $B(3, -3)$ ලක්ෂ්‍ය දෙක 3 : 1 අනුපාතයට බාහිරව බෙදෙන P ලක්ෂ්‍යයේ ඛණ්ඩාංක සොයන්න. P හරහා AB ට $\frac{\pi}{4}$ කෝණයකින් ආනත සරල රේඛාවල සමීකරණ සොයන්න.
- 9) $4x - 3y - 6 = 0$ සරල රේඛාව ද, ඛණ්ඩාංක අක්ෂ දෙක ද ස්පර්ශ වන වෘත්තයේ සමීකරණය සොයන්න.
- 10) $\sin(x + y)$ හා $\cos(x + y)$ ප්‍රසාරණ යොදා ගනිමින් $\tan(x + y) = \frac{\tan x + \tan y}{1 - \tan x \tan y}$ බව අපෝහනය කරන්න.
 $A+B+C=\pi$ නම්
 $\tan \frac{A}{2} \tan \frac{B}{2} + \tan \frac{B}{2} \tan \frac{C}{2} + \tan \frac{A}{2} \tan \frac{C}{2} = 1$ බව පෙන්වන්න.

B කොටස

11) (a)

$y = x^2 - (k - 2)x + k + 1$ හි ප්‍රස්ථාරය $(\alpha, 0)$ හා $(\beta, 0)$ ප්‍රභින්න ලක්ෂ්‍ය දෙකකදී x-අක්ෂය ඡේදනය වෙයි. මෙහි $k \in \mathbb{R}$

(i) k සඳහා ගත හැකි අගය පරාසය සොයන්න.

(ii) තව ද $|\alpha + \beta| < 5$ නම් k සඳහා ගත හැකි අගය පරාසය සොයන්න.

(b)

$$\frac{x^3 + 4x^2 - 10x + 6}{(x-3)(x^2+4)}$$

හින්න භාගවලින් දක්වන්න

12) (a)

$u_1, u_2, u_3, \dots, u_n, \dots$ ධන සංඛ්‍යා අනුක්‍රමයකි. ඒවා සමාන්තර ශ්‍රේණියක පිහිටයි.

$n \geq 2$ සඳහා ගණිත අභ්‍යුහන මූලධර්මය යොදා ගනිමින්

$$\frac{1}{u_1 u_2} + \frac{1}{u_2 u_3} + \frac{1}{u_3 u_4} + \dots + \frac{1}{u_{n-1} u_n} = \frac{n-1}{u_1 u_n} \quad \text{බව සාධනය කරන්න.}$$

(b)

$v_r = r(r+1)$ හා $f(r) = Ar^2 + Br + C$ ද $r \in \mathbb{Z}^+$ ද ලෙස දී ඇත.

$v_r = f(r) - 3f(r-1)$ වන පරිදි A, B, C නියත සොයන්න. එනමින්

$$\sum_{r=1}^n \frac{v_r}{3^r} \quad \text{අගයන්න.}$$

මෙම ශ්‍රේණිය අභිසාරී වේ ද? පිළිතුර සනාථ කරන්න.

13) (a)

$$A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 4 & -1 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 6 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} 1 & 5 \\ -4 & k \end{pmatrix} \quad \text{ලෙස න්‍යාස තුනක් දී ඇත.}$$

$A(2B - C) = 6I$ වන පරිදි k හි අගය සොයන්න. මෙහි I යනු ඒකක න්‍යාසයයි.

එනමින් A^{-1} අපෝහනය කරන්න.

(b) (i) $\left(\frac{3-i}{3+i}\right)Z = \frac{5+5i}{-1+2i}$ නම් Z සංකීර්ණ සංඛ්‍යාව $a+ib$ ආකාරයට ප්‍රකාශ කරන්න.

(ii) ආගන්ඨ සටහනේ වාමාවර්ත අතට ශීර්ෂ ගත් රොම්බසයක් ABCD වේ. එම ලක්ෂ්‍ය පිළිවෙලින් Z_1, Z_2, Z_3, Z_4 සංකීර්ණ සංඛ්‍යා නිරූපණය කරයි. $\angle ABC = \frac{\pi}{3}$ වේ.

$$Z_2 = \frac{1}{2}Z_1(1 + \sqrt{3}i) + \frac{1}{2}Z_3(1 - \sqrt{3}i) \quad \text{සහ}$$

$$Z_4 = \frac{1}{2}Z_1(1 - \sqrt{3}i) + \frac{1}{2}Z_3(1 + \sqrt{3}i) \quad \text{බව පෙන්වන්න.}$$

(iii) R යනු ආගන්ඨ සටහනේ $|Z - 4i| \leq 2$ තෘප්ත කරන ප්‍රදේශයයි. මෙම පෙදෙස තුළ $\arg Z$ හි වැඩිතම අගයත් අඩුතම අගයත් අතර වෙනස සොයන්න

$|Z|$ හි අඩුතම අගය සහ වැඩිතම අගය නිර්ණය කරන්න.

14) (a) (i)

$$a(x - y) = \sqrt{1 - x^2} + \sqrt{1 - y^2}, (\text{මෙහි } a \in \mathbb{R} \text{ නිශ්ශුන්‍ය නියතයකි})$$

$$\theta + \alpha \neq \pi \text{ වන පරිදි } x = \sin \theta, y = \sin \alpha \text{ ආදේශය භාවිතයෙන් } \tan \frac{\theta - \alpha}{2} = \frac{1}{a}$$

බව පෙන්වන්න.

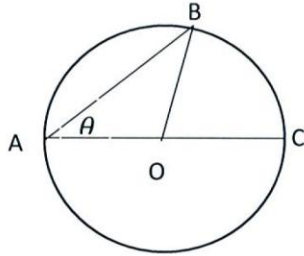
$$\text{එනසින් } \frac{dy}{dx} = \frac{\sqrt{1-y^2}}{\sqrt{1-x^2}} \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

$$(ii) \quad y = \frac{x \sin^{-1} x}{\sqrt{1-x^2}} \text{ නම්}$$

$$(1 - x^2) \frac{d^3 y}{dx^3} - 5x \frac{d^2 y}{dx^2} - 3 \frac{dy}{dx} = 0 \text{ බව පෙන්වන්න.}$$

$$\left(\frac{d^3 y}{dx^3} \right), x=0 \text{ සොයන්න.}$$

(b)

අරය 2km වූ O කේන්ද්‍රය වූ වෘත්තාකාර වැවක් රූපයේ දැක්වේ. A අවල ලක්ෂ්‍යයකි. AB විචලන ජ්‍යායකි. මිනිසෙකුට AB දිගේ පිහිනිය හැකි නියත ප්‍රවේගය $2\sqrt{3}\text{kmh}^{-1}$ වේ. වැව කණ්ඩිය දිගේ B සිට C දක්වා 4kmh^{-1} නියත වේගයකින් ගමන්කළ හැකි ය. $\angle BAO = \theta$ වේ. මිනිසා A සිට B දක්වා නියත ප්‍රවේගයෙන් පිහිනා B සිට C දක්වා නියත වේගයෙන් ඇවිදීමෙන් A සිට C දක්වා ගමන්කිරීමට ගතවන කාලය පැය $T(\theta)$ වේ. $T(\theta)$ සොයන්න. පළමු ව්‍යුත්පන්නයේ ලකුණ පරීක්ෂා කිරීමෙන් A සිට C දක්වා යාමට ගතවන කාලය උපරිම වන θ සොයන්න.

15) (i)

$$\text{සුදුසු ආදේශයකින් } \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos x}{3 + \cos^2 x} dx \text{ අගය සොයන්න}$$

$$(ii) \quad n \geq 1 \text{ සඳහා } I_n = \int \frac{1}{(a+x^2)^n} dx \text{ ලෙස දී ඇත.}$$

$$I_{n+1} = \frac{x}{2an(a+x^2)^n} + \left(\frac{2n-1}{2an} \right) I_n \text{ බව පෙන්වා එනසින්}$$

$$\int \frac{1}{(4+x^2)^3} dx \text{ සොයන්න.}$$

16) $OABC$ රොම්බසයේ OA පාදයේ සමීකරණය $4x-3y=0$ වේ. OB විකර්ණයේ සමීකරණය $x-y=0$ වේ. මෙහි O මූලය වේ. OC හි සමීකරණය සොයන්න. $B = (5, 5)$ නම් AB, AC හා BC හි සමීකරණ සොයන්න.

$OABC$ රොම්බසයේ OC හා OA පාද ස්පර්ශ කරමින් අරය ඒකක එකක් වන වෘත්තයක් ඇඳ ඇත. එම වෘත්තයේ සමීකරණය සොයන්න. මෙම වෘත්තයට O ලක්ෂ්‍යයේ සිට ඇඳි ස්පර්ශකවල ස්පර්ශ ජ්‍යායේ සමීකරණය ලබාගන්න.

17)

- i. ABC ත්‍රිකෝණයක් සඳහා සුපුරුදු අංකනයෙන් කෝසයින නීතිය ප්‍රකාශ කරන්න.
ABC ත්‍රිකෝණයක BC, CA, හා AB පාදවල දිග පිළිවෙලින් $x + y$, x , හා $x - y$ වේ.

$$\cos A = \frac{x-4y}{2(x-y)} \quad \text{බව පෙන්වන්න}$$

- ii) $(\cos \alpha + \cos \beta)^2 + (\sin \alpha + \sin \beta)^2 = 4 \cos^2 \frac{\alpha-\beta}{2}$ බව පෙන්වන්න.
 $(\cos x + \cos 3x)^2 + (\sin x + \sin 3x)^2 = 4$ සමීකරණයේ සාධාරණ විසඳුම සොයන්න.

- iii) $2 \tan^{-1}(\sin x) - \tan^{-1}(2 \sec x) = 0$ විසඳන්න.

